

VEČERNIK

POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 179

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
POSLOVALNICA CELJE, Prešernova 3, tel. 280
TELEFON LJUBLJANA: 46-91

Maribor, petek 9. avgusta 1940

NAROČNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, tujca 30 din.
POŠTNI ČEKOVNI RACUN: 11.409

Cena
din 1.—

Srdito stopnjevanje letalske vojne

Med Nemci in Angleži so se razvile včeraj silovite letalske bitke, pri katerih je bilo na obeh straneh sestreljenih okoli 90 letal - Izvršeni so bili tudi uničujoči nemški in angleški letalski napadi na sovražno ozemlje

WASHINGTON, 9. avg. Ass. Press. Po poročilih iz nemških in angleških virov se je vojna med Anglijo in Nemčijo močno poostрила in zavzemajo zlasti letalski spopadi vedno večji obseg. Tako so se včeraj bile nad Rokavskim prelivom med Angleži in Nemci letalske bitke, ki so bile najbolj srdite izmed vseh dosedanjih. Angleži poročajo, da so zbili nad 50 nemških letal, Nemci pa pravijo, da so uničili 34 angleških letal. Pričakovati je treba, da se bodo spopadi odslej še stopnjevali, tako po svojem obsegu kakor po svoji srditosti.

Nemška uradna vojna poročila

BERLIN, 9. avg. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo: Naša podmornica je potopila tri sovražne trgovske ladje s skupno tonažo 16.000 ton. V noči na četrtek so naša letala položila mine pred celo vrsto angleških pristanišč. Razen tega so bombardirala več tovarn, postojank protiletalskega topništva, svetilnikov in pristanišč. Med drugim so bombardirala tovarne za motorje Liland pri Casterju, tovarne za motorje Wickers-Armstrong, industrije v okolici Plymoutha ter naprave v pristaniščih Manchester, Cardiff, Dorchester in Plymouth. Nekaj sovražnih letal se je tekom noči pojavilo nad severno in zahodno Nemčijo. Odvrгла so več bomb, ki pa niso povzročile znatnejše škode. Poškodovane so bile le stanovanjske zgradbe v nekem predmestju Essena. Naše čete so nastali požar kma-

lu pogasili. Uničena je bila neka lopa. Pri tem smo zbili dve sovražni letali.

BERLIN, 9. avg. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo poroča: V noči od 7. na 8. avg. so napadli naši nagli čolni močni sovražni konvoj in so kljub silovitemu ognju sovražnih rušilcev in ostalih spremnih bojnih ladij potopili 8000-tonsko petrolejsko ladjo, 500-tonsko trgovsko ladjo in neki 4000-tonski parnik. Neke manjša petrolejska ladja je bila zažgana. Naši nagli čolni so se vrnili brez izgub. Naše letalstvo je napadlo včeraj neki angleški konvoj v Kanalu in potopilo 12 trgovskih ladij s skupno 55.000 tonami. 7 nadaljnjih ladij je bilo poškodovanih. Pri spopadih s sovražnimi letali, ki so se nato razvili, je bilo sestreljenih 5 angleških lovcev. Pri nadaljnjih letalskih bitkah je bilo zbitih še 29 sovražnih letal. Mi smo izgubili 2 letala.

Angleška poročila o zadnjih bojih

LONDON, 9. avgusta. Reuter. Letalsko ministrstvo je objavilo v posebnem komunikatu, da je v 14urni zračni bitki med angleškim in nemškim letalstvom, ki se je bila včeraj nad Kanalom, bilo sestreljenih 53 sovražnih letal. Lastne izgube znašajo 16 letal. Potopljene so bile tri obalne ladje. Nemški letalski napadi so bili usmerjeni na angleško ladjevje v Kanalu. Sovražni zračni napadi so povzročili precejšnjemu številu ladij precejšnjo škodo. Preživeli so se izkrčali na angleški obali. Na Norveškem so bombniki RAF zažgali petrolejske rezervoarje v Dolviku blizu Bergena. Največji požar je nastal na srednjem rezervoarju. Nadalje so letala RAF bombardirala celo uro Kiel, dalje Hamburg, Han, severozahodna nemška letališča, zatem Cherbourg in Le Bourget. V Libiji je bil izvršen bombni napad na italijansko ladjevje v luki Wadir ter na podmorniško oporišče v Massavi, pri čemer je bila 1 podmornica direktno zadeta, prav tako pa tudi neka vojna ladja ter pristanišče in pomoli.

NEMŠKI NAPADI NA ANGLIJO

LONDON, 9. avgusta. Reuter. Letalsko

ministrstvo je davi objavilo, da so se sovražni napadi tekom noči nadaljevali. Vržene so bile posamezne bombe na Dover, Bristol ter nad severnovzhodno Anglijo. Bombe so poškodovale v nekem mestu v Midlandu 5 vladnih poslopj, od katerih je eno popolnoma porušeno, 4 pa so poškodovane. Sicer je bila škoda neznatna, tudi žrtve niso bile številne, a prizadete rane so težke narave, nekatere celo smrtne.

ANGLEŠKI NAPADI NA NEMCIJO

LONDON, 9. avgusta. Reuter. Tekom včerajšnjega večera in noči so nenadoma utihle nemške radiopostaje: Berlin, Köln in Leipzig. Kmalu za njimi sta utihnila tudi radiopostaji Hamburg in Kiel. To je vedno znak angleških zračnih napadov na nemško ozemlje. Poročila iz nezasedenege dela Francije potrjujejo, da se posamezne važnejše vojne industrije sele iz Porurja v vzhodno Francijo in to radi neprestanih bombardiranj Porurja. Zadnji zračni napad na Cherbourg je imel zelo težke posledice. Tudi večina hangarjev na pariškem letališču Le Bourget je porušena.

Podrobnosti iz bitke nad Kanalom

BERN, 9. avgusta. Ag. Suisse. Tekom celega včerajšnjega dneva je divjala zlasti nad Rokavskim prelivom strašna letalska bitka. Nemški bombniki, ki so jih spremljala bojna letala, so izvršila v velikih formacijah v glavnem 3 velike letalske napade na angleške konvoje. Angleške izgube znašajo 16 letal. Nemške pa 34 letal. Nemško letalstvo je izvršilo cele serije napadov na britansko ladjevje v Kanalu. Ti napadi so trajali skoro neprestano od jutranjih ur do 5 popoldne. Tako je eskadrilja Hurriganov sestrelila v treh zračnih spopadih 21 sovražnih letal. Prvič so sodelovali z britanskimi letali tudi poljski letalci. En poljski letalec je sestrelil letalo tipa Messerschmitt.

V glavnem so se letalski boji izvršili v treh glavnih fazah. V prvi fazi so nemška letala napadla britanski konvoj med 9. uro in 9.30 dopoldne. Pri tem spopadu je eskadrilja Hurriganov sestrelila 6 nemških bombnikov tipa Junkers 87 ter 3 Messerschmitte. To je bil največji angleški uspeh dneva. Drugi napad na isti konvoj je izvršila še večja formacija sovražnih strmoglavcev, ki so jih spremljali številni lovci. Ta napad je trajal od 11.30 do 13. ure. Končno so vrgli Nemci v boj še 150 bombnikov in bojnih letal, s katerimi so med 16. in 17. uro izvršili 3. napad.

Pri tem zadnjem napadu je poljski pilot sestrelil nemško letalo. Neki letalski

oficir, ki je pripadal eskadrilji Hurriganov, ki je sestrelila 21 sovražnih letal, je sam sestrelil 2 Junkersa 87, čeprav je imel defekt v motorju. Izjavil je, da se je moral zaradi tega umakniti iz boja, pri tem pa se je še vrgel na Junkersa, ki je potem v plamenih strmoglavil v morje. Kmalu nato je začel njegov motor spet delovati in je mogel sestreliti drugega Junkersa prav v trenutku, ko se je pripravljaval na strmoglavni napad na konvoj. Za tem mu je motor popolnoma odpove-

dal in je le s težavo dosegel angleško obalo.

V teku druge faze letalske bitke je uspelo eskadrilji Spitfireov potisniti nemška letala nazaj do francoske obale. Zasedovala je 7 Messerschmittov 109 čez Kanal ter jih je 6 od njih sestrelila še nad francoskim ozemljem. Kočno je 1 letalo Spitfire izvršila še napad na nemško motorno torpedovko v bližini Calaisa. Posadka je videla, kako je več mornarjev s te edinice popadalo v morje.

Ostala poročila z bojišč

ITALIJANSKO POROČILO

RIM, 9. avg. Stefani. Glavni stan italijanske vojske je izdal včeraj sledeče poročilo: Neke italijanske kolone je predrila v Britsko Somalijo ter dospela do morja, kjer je zasedla Zeilo. V Afriki je naše letalstvo uspešno bombardiralo letališče v Bairu, uničilo tri na tleh stoječa angleška letala in zanetilo požar na letališču. Eno angleško letalo smo zbili tudi v spopadu v zraku. Sovražna letala so izvršila napad na Diredao in Massauo, vendar povzročena škoda ni velika. V vzhodnem delu Sredozemlja so naša letala bombardirala neki sovražni konvoj. Dve sovražni trgovski ladji sta bili zadeti in poškodovani.

BERLIN, 9. avg. DNB. Iz uradnega vira poročajo, da so italijanske čete zavzele včeraj jutraj tudi Dvelno in Hargelso v Britski Somaliji.

BOJI V AFRIKI

KAHIRA, 9. avg. Reuter. Po poročilih

izvidniških poletov nad britansko Somalijo je ugotovljeno, da je bilo včeraj italijansko prediranje v Somaliji ustavljeno. V vzhodni Britanski Somaliji je vse mirno. Z egiptске meje poročajo, da je opaziti onkraj meje v Libiji velika premikanja italijanskih čet.

300.000 ITALIJANOV V LIBIJI

KAHIRA, 9. avg. Central News. Italijanske mehanizirane čete so se ustavile v zavzetih somalskih mestih Hargeisa in Oadveina. Britanske čete pa se zbirajo na 6000 čevljev dolgem gorskem hrbtu južno od Berbere, da zaščiti obalo ob Adenskem zalivu. Britanska letala so napadla italijanske baze v Libiji, kjer je maršal Graziani zbral nad 300.000 mož za napad na Egipt, s ciljem Sueški prekop. Britanska letala so bombardirala Bardijo in druge italijanske obalne naprave ter italijanske vojne ladje ob sredozemski obali.

Nemške priprave za napad na Anglijo

MOULINE, 9. avg. United Press. Angleško letalstvo izvršuje sedaj v povečani meri napade na koncentracije nemških čet v Franciji in v severni Nemčiji. Pri napadu, ki so ga angleški letalci izvršili predvčerajšnjim na pariško letališče Le Bourget, sta bili dve osebi ubiti, šest pa jih je bilo ranjenih. Poleg tega je bila povzročena znatna škoda tudi na hangarjih in letalih. V Moulinau, ki leži na meji zasedene in nezasedene Francije, so izvedeli, da Nemci izpraznjujejo Porurje in Porenje in odpošiljajo civilno prebivalstvo v zahodno Francijo, da ne bi bilo še dalje izpostavljeno angleškim bombnim napadom. Brzobjavne in telefonske veze med zasedeno in nezasede-

no Francijo so bile ustavljene na povelje feldmaršala Brauchitscha, ki je hotel s tem preprečiti, da vesti o nemških operacijah ne pridejo preko nezasedene Francije v roke Angležem. Po sem dopisnih vesteh so Nemci zbrali v severnih pristaniščih 120 manjših ladij, ki so jih prej rekvirirali. Med temi ladjami so tudi take, na katere bodo natovorjeni topovi, ki so tudi že pripravljene v pristaniščih. Razen tega zbirajo Nemci tam hitre motorne čolne, od katerih vsak lahko prepelje po 20 mož. Večje ladje bodo uporabljene za prevoz tankov in drugega večjega vojnega materiala, ki ga ni mogoče natovoriti na manjše ladje.

Anglija ima 40 milijonov ton ladij

LONDON, 9. avg. Reuter. Po uradnih podatkih ima Anglija sedaj trgovsko mornarico, ki obsega 30 milijonov ton, k temu pa je treba prišteti še 10 milijonov ton v angleški službi stoječega trgovskega brodovlja zasedenih držav, Poljske, Norveške, Danske, Holandije, Belgije in Francije. Tako razpolaga Anglija s 40 milijoni ton trgovskega brodovlja. Zaradi tega ne more obstajati prav nobena nevarnost, da bi Anglija mogla zaleti v pomanjkanje trgovinskih ladij zaradi izgub v vojni. Treba je namreč še zraven upoštevati, da se nadaljuje gradnja trgovskih ladij po vsem velikobritanskem imperiju dalje, tako da se

eventualne izgube sploh ne občutijo. V tem oziru Anglija sploh ni ranljiva.

Zrtve nemških bomb v Angiji

LONDON, 9. avg. Reuter. Ministrstvo za deželno varnost je objavilo, da je bilo od nemških letalskih napadov meseca julija v Angliji ubitih 258 oseb, od teh 178 moških, 57 žensk ter 23 otrok izpod 16 let. Težko ranjenih je bilo 351 oseb, od teh 227 moških, 77 žen in 17 otrok izpod 16 let.

Romunska pogajanja s sosedi

Pogajanja z Bolgari pred uspešnim zaključkom — Z Madžari še ni bila najdena podlaga za direktna pogajanja — Romunsko stališče po Gigurtovi izjavi — Demisija ministrov Železne garde

BUKAREŠTA, 9. avg. Ass. Press. Pogajanja med Romuni in Bolgari v Krajovi potekajo, kakor je bilo mogoče izvedeti, ugodno. V Bukarešti splošno pričakujejo, da bodo kmalu zaključene in da bo morda že jutri podpisan dokončni sporazum. V južni Dobrudži so že v teku priprave za izročitev dežele Bolgarom. Pogajanja z Madžari pa še niso krenila z mrtve točke. Romunski poslanik Bossi, ki se je včeraj predčasno vrnil iz Budimpešte, po vseh znakih so-deč, ni dosegel tam zaželenega uspeha. Zatrjuje se, da doslej še ni bilo mogoče najti niti podlage za pričetek takih pogajanj, ki bi nudila vsaj malo izgledov na uspeh. Zdi se, da bo Romunija zaprosila za posredovanje Nemčije in Italije.

GIGURTOV GOVOR PO RADIU

BUKAREŠTA, 9. avg. DNB. Ministrski predsednik Gigurtu je sinoči govoril preko radija romunskemu narodu. Med drugim je dejal: »Vlada smatra, da je politika na strani Nemčije in Italije najpovoljnija za interese romunskega naroda. Ta politika lahko zagotovi narodu blagostanje ter istočasno reši njegov kulturni, gospodarski in politični razvoj pred židovskim vplivom. V bližnji preteklosti so vse premalo pažnje posvečali nevarnosti židovstva. Priključitev politiki sil osi je stala Romunijo nekaj žrtev. V Solnogradu in Rimu je bila romunskim delegatom izrecno poudarjena želja, da se Romunija sporazume s svojimi sosedi. Romunska vlada se je izrazila pripravljeno, da po priključku silam osi izpolni te želje. Pokazala je pa na težkoče, ki so tem sporazumom na poti. Romunija hoče doseči s sosedi takšen sporazum, ki bo osnova za bodoče prijateljsko sodelovanje. Sporazum je pa med Madžari in Romuni mogoč le na osnovi skupnega spoštovanja teritorialnih pravic, ali pa z izmenjavo prebivalstva, ki bi dovedla z romunske strani le do manjših korektur meje. Obe vladi se morata potruditi,

da najdeta med ekstremnimi zahtevami obeh držav srednjo pot za dosego iskrenega sporazuma, ki ga želi tako madžarski kakor romunski narod. Z Bolgarijo so težkoče manjše, prišlo bo do sporazuma, ki bo povezal k sodelovanju obojega naroda z isto zgodovinsko usodo. Romunija se nadeja, da bo tudi odnošaje do Sovjetske unije uredila na podlagi prijateljskih stikov, potem ko je morala dati velike žrtve na tej strani.«

DEMISIJA TREH MINISTROV

BUKAREŠTA, 9. avgusta. DNB. Iz Železne garde izključeni trije ministri so podali ostavko na svoja mesta. Kralj Karol ostavke še ni sprejel.

ARETACIJE NOVINARJEV

BUKAREŠTA, 9. avgusta. DNB. Državne oblasti so aretirale 22 brezposelnih novinarjev, ki so širili protidržavne vesti. — Med njimi je tudi bivši direktor židovskega lista »Adeverula«, katerega izhajanje je bilo pred dnevi ustavljeno.

ANGLEŠKE INFORMACIJE

BUKAREŠTA, 9. avg. Reuter. Težko-

če pri pogajanjih med Romunijo in Madžarsko naraščajo. Pa tudi naraščajo težave znoter romunske vlade same. Tako je Železna garda včeraj izključila 3 svoje bivše ministre. Glede Bolgarije pa bo kmalu prišlo do sporazuma. Bolgarija prejme južno Dobrudžo, t. j. ozemlje med Donavo in morjem. Meja bo ona iz leta 1912. Potekala bo od Sibijske na Črno morje v višini 30 milj južno od Constanze.

PROTIZIDOVSKI ZAKON V ROMUNIJU

BUKAREŠTA, 9. avg. DNB. Kralj Karol je podpisal dva osnovna zakona o ureditvi židovskega vprašanja v Romuniji. S prvim zakonom je urejen pravni položaj Židov v Romuniji — ki tvorijo 10% prebivalstva. Zakon ugotavlja, da je že po uredbi iz 1938 urejena razlika med Romuni po krvi in ostalimi romunskimi državljani. S posebnim zakonom je obrazloženo, kdo so Židje, prehod Židov v krščanstvo ne bo imel pravnega vpliva na položaj Židov. Zakon deli Žide v tri kategorije. V prvo spadajo oni Židi, ki so prišli v Romunijo po 30. decembru 1918, v drugo kategorijo so grupirani Židje, ki so pred omenjenim datumom sprejeli romunsko državljanstvo, se borili v romunski vojski in bili odklikovani ter njih potomstvo. V tretji kategoriji so Židje staroselci Romunije, ki prav kakor oni iz prve kategorije ne morejo biti državni uslužbenci in tudi ne javni nameščenci, kot n. pr. notarji, odvetniki in podobno. Plačati bodo morali poseben davek ter bodo pozvani v specialne delovne službe.

Moskva o priključku novih ozemelj

Članek v moskovskih „Izvestjih“, ki opisuje potek sovjetskih in nasprotnih naporov ter rešitev teritorialnih problemov na Baltu in Črnem morju

MOSKVA, 9. avg. Tass. Včerajšnja »Izvestja« posvečajo dolg uvodnik pomenu pravkar zaključenega 7. zasedanja vrhovnega sovjeta Sovj. unije, ki je odobrila vstop treh baltskih držav v Sovj. unijo. Uvodoma navajajo »Izvestja«, da so se vrnili v Sovj. unijo narodi, ki so se že na predvečer »prve imperialistične vojne« skupno borili proti »ječi narodov« — carski Rusiji.

Proti koncu »prve imperialistične vojne«, ob izbruhu oktobrske revolucije, so imperialistični kapitalisti organizirali intervencijo proti sovjetskemu režimu in se pri tem poslužili baltskih veleposestnikov kot vojnega orodja za proslulo intervencijo proti Moskvi. Toda intervencionisti so našli na zaslužen odgovor, ki jih je odprl. Uspeli pa so vendar, da so zasekali med Sovj. unijo in baltske države plot, ki je te narode oddelil od ruskega državnega ozemlja. Sam Clemenceau je zahteval, da se boljševiška Rusija od ostale Evrope oddeli z žično oviro. Toda ko so »imperialistični kapitalisti« z vseh vetrov in londonske City še posebno, zborovali v razkošnih dvoranah Versailles, ko je Wilson raztrobental v svet idejo o Zvezi narodov ob sopomoči prekanjenega Valžana Lloyda Georgea, in ko so z nogami potepali Nemčijo, je na vzhodu vstajal še veliko strašnejši sovražnik — mlada Sovj. unija. Začeli so zato propovedovati proti njej križarsko vojno. Ko z intervencijo proti njej niso uspeli, so uspeli vsaj z osnovanjem novih malih držav ob Baltiku iz ozemlja, ki so ga odtrgali od ruskega državnega ozemlja, deloma pa so rusko državno ozemlje priključili novo nastali Poljski ter priključili Besarabijo Romuniji. Skratka, njihovo delo je bilo, da so na zahodnih mejah Sovjetske unije organizirali niz vmesnih držav, ki naj bi kot marionete služile interesom teh imperialistov proti Sovj. uniji. To so imenovali samoodločbo ter govorili o »demokraciji«. V resnici pa so služile zlasti baltske države za vpadno ozemlje proti nam. Povsod tod so upostavili kapitalistične vlade, ki so jim služile kot vojnoročje proti nam.

Toda Sovj. unija je postajala od leta

do leta močnejša, dočim so kapitalistične države padale iz krize v krizo. »Imperialistični kapitalisti«, pišejo dalje »Izvestja«, so »v svoji Zvezi narodov uspeli, da so gonili male narode po mili volji sem in tja, tako da so njih zastopniki begali po hodnikih ženevske palače ter zaman izkrali izhoda.« V tem času pa je »Sovj. unija zgradila ogromno vojaško moč, ki jo je uporabljala za izvajanje mirovne politike.« Na drugi strani so romunski boljari, poljski pani in baltski ba-

roni vse storili, da držijo svoja ljudstva v temi in v nepoučenosti, kaj se dogaja v Sovj. uniji, kjer je nastajala nova družba. Velika privlačna moč za vsa ta obrobna ljudstva je naraščala in za čemer so stremela 20 let, je opravilo 7. zasedanje vrhovnega sovjeta v pičlih 6 dneh. Sovj. unija, oprta na svojo vojaško moč in ne da bi potegnila meča iz nožnice, je na mirnem način in enem samem letu povečala svoj teritorij in svoje prebivalstvo za 23.000.000 in na 193.000.000.

Američani zasedli Grenland

WASHINGTON, 9. avg. Ass. Press. Vlada Zedinjenih držav Severne Amerike je po vsestranski preučitvi položaja sklenila, da seže takoj po prvih dejanskih obrambnih ukrepih s tem, da zasede Grenland ter ustvari tam pomorske in letalske baze. Na Grenland je že bilo odposlano potrebno orožje, predvsem obalne baterije, ki bodo postavljene na izpostavljenih mestih. Graditi se bodo začela takoj tudi letališča. Transportne ladje spremljajo bojne ladje kot zaščitnice. Zedinjene države Severne Amerike smatrajo Grenland, ki pripada sicer zasedeni Danski, kot zaščitno ozemlje ameriške celine in zato ne bi pod nobe-

nim pogojem mogle dovoli, da bi na njem zavladale agresivne sile.

NEW YORK, 9. avgusta. Ze dva dni konferira guverner Greenlanda v Washingtonu z vladnimi predstavniki o ukrepih, ki jih je treba storiti radi vedno številnejših poletov neznanih letal nad ozemljem te danske posesti, ki predstavlja eno samo idealno letališče. Prav tako je opažati sumljivo gibanje tujcev, ki fotografirajo in delajo krokiranja in kartografska merjenja. Vlada USA je nemudoma odredila, da sta odpluli na Grenland 2 ameriški vojni ladji in sicer »Campbell« in »Northland« s težko artiljerijo. Obe ladji sta s tovorom že pristali na Greenlandu.

Eksplodije v italijanskih tovarnah

ROM, 9. avg. Central News. Najmanj 39 delavcev je bilo ubitih in na stotine ranjenih ob priliki tvorjenja granat v nekem oddelku municijske tovarne v mestu Piacenza. Zadevna zgradba je zletela v zrak, zračni pritisk pa je poškodoval vso okolico. Podtajnik vojnega ministristva, general Soddu, je odpo-

toval v Piacenzo zaradi preiskave. BONDON, 9. avg. Reuter. Včeraj so nastale v dveh italijanskih municijskih tovarnah eksplozije. Tako je bilo v tovarni v Piacenzi 39 ljudi ubitih, več sto pa ranjenih, v municijski tovarni v Lecu ob jezeru Como pa je bilo ubitih 6 oseb ter več ranjenih.

Letalska produkcija v Ameriki

WASHINGTON, 9. avgusta. Reuter. — Ogromni napor USA, da čim bolj povečajo in pospešijo produkcijo vojnega materiala, so postali včeraj vidni po raznih znakih in objavah. Tako je dosegla produkcija letal že kapaciteto 10.800 letal na

leto. Januarja se bo produkcija zmogljivosti v letalski industriji dvignila na 18 tisoč letal na leto. Mr. Knutson, produkcijski šef obrambnega ministristva, je izjavil, da je bilo doslej samo za stroške zgradbe letalskih tovarnen potrošenih 484

milijonov dolarjev, za produkcijo letal in letalskih motorjev p 200 milijonov funtov. Nadalje je objavil, da bodo tipi ameriških in angleških tankov popolnoma enaki. Tovarna Paekard je dobila od vlade dva milijona funtov podpore za izdelovanje letalskih motorjev Rollce-Royce.

Vpoklic nacionalne garde v USA

WASHINGTON, 9. avg. Reuter. Ameriški senat je včeraj sprejel Rooseveltov predlog, naj se vpokliče na vaje nacionalna garda in rezervni oficirji. Orožne vaje bodo trajale eno leto in bo vpoklicanih 400.000 mož. Senator Barkeley je izjavil, da USA potrebuje udarno moč ne le za obrambo, ampak tudi za oženjivo.

Za samostojnost Indije

DELHI, 9. avg. Reuter. Indijski podkralj je včeraj objavil uradni načrt, po katerem naj se Indiji omogoče znoter britanskega sovladja narodov, da si sama določi obliko vladavine. V ta namen je bil ustanovljen poseben odbor, sestavljen iz zastopnikov različnih gledanj, ki naj izdelajo bodočo povojno indijsko ustavo. Nadalje je bil ustanovljen poseben posvetovalni organ za povečanje vojnega napora Indije. Predvideno je, da se večini indijskega ljudstva omogoči čimvečja samostojnost, da se po upoštevanju tudi želje manjšin, zlasti 80 milijonov muslimanov.

LONDON, 9. avgusta. Reuter. Londonski tisk s simpatijami spremlja ponudbo, ki jo je dala angleška vlada Indiji kot pravo, da postane dežela dominion imperija. Indijske vodilne osebnosti ne bodo oklevale in sprejele ponudbo, ki naj pripomore k nadaljnjemu sporazumu. Vsa Indija naj razume, da je angleška vojska in mornarica doslej vedno varovala deželo pred tujimi vplivi. Indijski vodje naj opuste nesloge in sprejmejo novi mehanizem za sodelovanje z londonsko vlado, ki bi pripomogel Indiji, da dvigne svoje blagostanje v naporih sedanje vojne in doseže napredek indijskega naroda v ono stanje v britskem imperiju, ki mu pripada.

NOV DE GAULLEOV GOVOR

LONDON, 9. avgusta. Reuter. Francoski general de Gaulle je sinoči govoril po radiu in med drugim dejal: Čeprav je Francija kapitulirala, so Francozi, ki nadaljujejo boje. Francijo je premagala mehanična vojna. Generalisim francoske vojske ni računal s tem, zato je prišlo do poraza. Francozi, ki smo v opoziciji, menimo, da sede v vladi v Vichyju še vedno ljudje, ki so odgovorni za poraz Francije.

ADMIRAL YARN ZA ANGLIJO

WASHINGTON, 9. avg. Reuter. Poveljnik azijskega brodojva USA, admiral Yarn, je izjavil, da je treba Vel. Britaniji takoj poslati 50 rušilcev. Sploh je treba spremeniti določila nevtralitetnega zakona in omogočiti plovbo ameriškim ladjam v Anglijo.

ZAPORNI BALONI

LONDON, 9. avgusta. Reuter. Britansko ladjevje, ki pluje v konvojih, je dobilo novo obrambno napravo: zaporne balone. Ti obdajajo ladjevje okoli in okoli v obliki zaščitnega venca. Nad baloni patrolirajo angleški lovci. Okoli konvoja pa plujejo podmornice, brze torpedovke, ob konvojih pa plujejo rušilci in križarke.

SPREJEM ANGLEŠKIH OTROK V USA

Tudi kongres je včeraj sprejel zakonski predlog, po katerem se dovoli prihod 200.000 angleških otrokom izpod 16 let v USA. Njih bivanje je omejeno na 2 leti.

PREKOCEANSKA LETALSKA ZVEZA

NEW YORK, 9. avgusta. Reuter. Prekoceansko letalo »Clair« je včeraj nastopilo povraten polet v Evropo. Leti preko Minnreala in Novoga Fundlanda na Angleško.

Mariborska napoved: Deloma oblačno in stanovitno vreme. Včeraj je bila najvišja temperatura 27,6, danes najnižja 16,6, opolno 25,0. Padavin od včeraj 6,4 mm.

Borza. Curih, 9. VIII. Devize: Pariz 9,37, London 17,70, Newyork 4,40, Milan 22,20, Berlin 175,75, Buenos Aires 98 1/2.

Novice

Gozd v službi državne obrambe

Pod tem naslovom je v 7. številu »Gozdarskega vestnika«, ki ga vzorno urejuje inž. Stanko Sotošek, objavil šef gozdarskega oddelka banke uprave inž. Cvetko Božič tehten članek, v katerem med drugim piše:

V sedanjih težkih časih, polnih nevarnosti za vse države, ko le-te skušajo pritegniti vse narodne sile, da obvarujejo svoje državljane pred zunanji sovražniki, da zavarujejo svoje meje in ohranijo svojim državljanom svobodo in nemoteno izživljanje v miru, pa so gozdovi vrh tega še pritegnjeni v službo državne obrambe. Njih pomoč je aktivna in pasivna.

Aktivna pomoč naših gozdov obstoji v tem, da dajejo za oskrbovanje naše vojske in za postavitev in spopolnitev obrambnih naprav ves potreben les: drva, železniške pragove, telegrafске in telefonske drogove, tramove, janski, celulozni in rezan les, smrekovo skorjo, smolo, oglje in sploh ves lesni material za mehnično in kemično predelavo.

Ni manj važna ni njih pasivna pomoč: s svojim obstojem samim izvršijo službo državni obrambi tako v taktičnem kakor v fortifikacijskem oziru.

Gozdovi napravijo teren več ali manj nepregleden. Gibanje vojske se tako prikrije sovražnemu očesu. Gozdovi maskirajo vojaške naprave, postojanke, prometna sredstva, dovozne in dohodne poti, železnice in drugo; otežkočajo orientacijo ljudem, ki ne poznajo kraja in omo gočajo, da se utrjevalna dela izvrše neopazno; končno dajejo drevesa tudi dobre opazovalne točke.

V nemalo primerih je treba gozdove tudi žrtvovati, to se pravi jih popolnoma ali deloma odstraniti, ako lokalna obramba zahteva čist in pregleden teren. Nasprotno pa jih je treba večkrat zasadiť na negozdnih zemljiščih, ako so potrebni za kritje vojske.

Srečni smo lahko, da imamo v naši državi dovolj gozdov, ki bodo, ako bo treba, izpolnili vsa upanja, ki jih vanje stavi vodstvo državne obrambe. Zato vojaška oblast zelo pozorno motri narodno gozdno gospodarstvo, ki ga usmerja zakon o gozdih z vsemi svojimi predpisi.

Važnost gozdov s stališča državne obrambe je gozdna zakonodaja poudarila že v dobi, ko ni še nikdo slutil, da bodo nastopili težki časi tako hitro. Zakon o gozdih z dne 21. decembra 1929 določa v čl. 7., da se ne smejo dovoliti krčenja gozdov in pretvarjanja gozdnega zemljišča v drugo kulturno vrsto, ako tega ne dopuščajo interesi državne obrambe. Tudi čl. 26. istega zakona odreja, da se mora ravnati z gozdovi, ki služijo obrambi domovine, kot z začasno ali stalno zaščitenimi gozdi. Kateri so ti gozdovi, določa z odlokom minister za vojsko in mornarico. Lastniki takih gozdov lahko uporabljajo olajšave, ki so določene v čl. 21., 22., 23. in 24. istega zakona; te olajšave obstoje v tem, da prevzame država gozd v svojo upravo, ga na lastnikovo zahtevo odkupi, če bi bil s predpisanimi ukrepi ogrožen njegov gospodarski obstoj, da nadalje omeji služnostne pravice in gozd po zakonu o neposrednih davkih deloma ali popolnoma opusti davkov.

V zadnjih letih je dobila naša narodna vojska še posebne naloge, ki jih mora na temelju drugod nabranih izkušenj izvesti tudi pri nas, da ohrani državo pred nevarnostjo. Za ostvartev teh nalog so potrebne vse narodne sile; sodelovati morajo vsa narodno gospodarska področja in v nemali meri tudi gozdarstvo. Da je dobilo to poseganje vojske v dosedanje gozdnogospodarske odnose svoje zakonito podlago, je bil izdan v finančnem zakonu za l. 1939-40. čl. 64., ki določa, da se na eni strani gozd ne sme do golega posekati, ne preveč prerediti in drevesa ne preveč oklestiti, na drugi strani pa, da se gola površina ali ne sme popolnoma pogozditi ali pa, da se mora pogozditi v določenem roku. Proti kršitvi tega predpisa so določene občutne denarne kazni.

Na podlagi čl. 118. finančnega zakona za l. 1939-40., 1. odst., je bila izdana uredba z zakonsko močjo o utrdbah in utrjenih prostorih z dne 7. septembra l.

1939 M. S. št. 1081 (Službeni list št. 619-97, 6. decembra 1939).

Utrdba je vojaška nepremična naprava, namenjena za delovanje z orožjem in za zaklon. Utrdba je lahko zgrajena sama zase ali pa v skupinah iz 2 ali več ločenih delov. Večje število utrdb na širši fronti je utrjen pas, več utrjenih pasov pa utrjeni prostor. Območje utrjenih prostorov se določa s kraljevim ukazom. Vojaška oblastva lahko po potrebi označuje utrjene pasove in neposredni prostor okoli posameznih utrdb s posebnimi znaki ali jih pa ogradijo. Za območje utrjenih prostorov veljajo po tej uredbi za gozdna posestva sledeče utesnitve:

1. Brez pismene odobritve pristojnega vojaškega oblastva ne more nihče na utrjenih prostorih:

a) posekati obstoječega gozda kakršne koli vrste in obsega,

Celle

c Zetev smrti. Na okopih 3 je umrl zasebnik Jakob Krajnc. — V javni bolnišnici pa sta umrla 69 letni Anton Selič iz Jurkloštra in 24 letni slušatelj univerze Žižić Puniša iz Miloševičev v Zetski banovini. Slednji se je zdravil v zdravilišču za tuberkulozo v Topolšici.

c Kot volišče za volitev zborničnega svetnika in njegovega namestnika za celjski volilni okraj za kmetijsko zbornico dne 18. avgusta je določena mestna posvetovalnica, ki se nahaja v prvem nadstropju mestnega poglavarstva celjskega.

c Dodatni pregled motornih vozil bo v Celju 19. t. m. pred mestno garažo na Sp. Lanovžu po sledečem redu: od 10. do 11. za okraj Celje, od 11. do 12.30 pa za mesto Celje ter okrajna načelstva Šmarje, Konjice in Gornjigrad. K pregledu se morajo pripeljati vsa vozila, ki služijo javnemu prometu (avtobusi, avtotaksi), ki se v drugem polletju tega leta niso bila pregledana in motorna vozila, ki v tem letu še sploh niso bila pregledana.

c Tatvina kolesa. Finančnim organom je neki neznan storilec izpred njihove pisarne v Razlagovi ulici ukradel kolo znamke »Basterd«, črno pleskano, vredno 1400 dinarjev.

c Kronika nesreč. 61 letni kočar Milan Čoh iz Prišlina ob Sotli je padel in si zlomil levo roko. — 8 letnega pos. sina Leopolda Pahnoga iz Verpet pri Vojniku je v gozdu udarila veja po desni roki in mu jo zlomila. — 66 letni dninar Franc Hribor od Sv. Magdalene pri St. Pavlu je v gozdu padel in si zlomil desno nogo. — 26 letni mizarški pomočnik Anton Hribornik iz Lipoglava pri Ločah je v delavnici padel in si zlomil levo roko v ramenu. — 28 letni dnevnicar Stanko Krajnc iz Polul je padel na cesti in si nalomil levo nogo. — 15 letni krojaški vajenec Alojz Saje iz Trbovelj je padel in si zlomil desno roko. — 46 letni čevljarški mojster Josip Zupančič od Sv. Urbana pri Slivnici je padel iz skednja in si zlomil levo roko. — 68 letni dninar Ivan Zekar iz Pečovnika je padel in dobil pri padcu hude poškodbe po glavi. — Vsi se zdravijo v celjski bolnišnici.

Ljubljana

ZBORNICA ZA TOI RAZPUŠČENA

Kakor poročajo iz Beograda, je minister za trgovino in industrijo dr. Andres podpisal odlok o razpustu Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. Za komisarja je postavljen g. Avgust Tosti, generalni ravnatelj Kreditnega zavoda.

LJUBLJANSKI VELESEJEM

ki je v vsakoletnimi prireditvami odraz kulturnega in gospodarskega izživljanja Slovencev, je nekaj svojevrstno našega in ima ukoreninjeno tradicijo. To se je videlo letos pomladi, ko je moral spomladanski velesejem biti odložen. Vsi smo ga pogrešali. Jesenski velesejem pa bomo imeli in sicer od 31. avgusta do 9. septembra. Obsegal bo industrijo, obrt ter posebne kulturne in gospodarske razstave. Te razstave bodo plod dela mnogih pridnih rok, ki so se trudile in ustvarjale čez poletje. Zlata jesen bo odprla vrata do njih, zato je tudi geslo jesenskih velesejskih prireditev »Ljubljana v jeseni«.

a Za doktorico vsega zdravilstva je bila pomovirana na zagrebški univerzi gđc. Justina Senegačnik iz Ljubljane.

a Za inspektorja v 5. skup. je postavljen pri ljubljanskem železniškem ravnateljstvu na postaji v Ljubljani Ivan Bergant.

o Za pristava pri ljublj. železniškem ravnateljstvu v 8. skup. je postavljen Venčeslav Sešek, upokojena pa sta Avgust Lukačič, inspektor 5. skupine, in Ivan Vičovič, višji kontrolor 6. skupine.

b) pogozdovati goljav in gozdnih zemljišč,

c) izkoriščevati gozdov na kakršen koli drug način, kakor: izvajati lov, nabirati smolo, pobirati suhljad in gozdne sadeže, kuhati oglje in pasti živino.

2. Pristojno vojaško oblastvo sme pred pisati rok, v katerem se mora pogozditi dovoljena poseka ali močno prerediti gozda.

3. Vojaško oblastvo sme v gozdovih uporabljati za utrdbe potreben material, kot je kamen, pesek, gřamoz in gozdno drevje (les), če ga je kaj v bližnji okolici utrdbe.

4. Vojaško oblastvo sme zahtevati za svoje edince služnostno pravico ali pa odvzem take pravice posameznim osebam, samoupravnim telesom ali skupnostim.

5. V okoli objektov, ki so važni za državno obrambo, se brez predhodne so-

MOHORJEVA DRUŽBA V CELOVCU RAZPUŠČENA

Odbor Družbe sv. Mohorja v Celovcu je prejel od državnega namestništva na Koroškem odlok, s katerim se razpušča Mohorjeva družba v Celovcu, ker ne odgovarja več pogolem svojega pravnega obstoja, ker da gredo stremljenja daleč čez okvir dušnopastirske brige za koroške Slovence.

VOZ S KONJEM POD VLAKOM

Pri prehodu čez železniško progo pri Dobovi je prišlo do težke železniške nesreče, ki le slučajno ni zahtevala človeških žrtev. 65 letni pos. Franc Keržan iz Cundrovca pri Brežicah je vozil apno. Ni še dognano, ali je mož zadremal na vozu in preslišal zvonjenje, ali pa je čuvaj prepozno spustil zapornice. Vlak

Ptuj

Usnjarna odpustila 90% delavstva

Znano je, da Ptuj gospodarsko zelo trpi, ker ima premalo industrije. V Ptujju je le nekaj manjših obratov, ki zaposlujejo malenkostno število delovnih moči, tako da pomeni v Ptujju edino industrijo Pirichova usnjarna. Ta tovarna izdeluje galanterijsko usnje, ki ga razpošilja v veliki meri v zamejstvo. Ko pa je vojni požar zanetil večji del Evrope, se tej usnjarni vedno bolj krči izvoz. Radi pomanjkanja izvoza mora delav-

glasnosti pristojnega vojaškega oblastva ne smejo zasajati novi gozdovi, ako bi ti ovirali pristajanje in odletavanje vojaških zrakovolov; prav tako se smejo odstraniti obstoječi gozdovi in gozdna drevesa.

Vse te omejitve v prostem gozdnem gospodarstvu utesnjujejo bolj ali manj občutno gospodarsko delovanje in več ali manj onemogočajo prosto razpolaganje z gospodarskimi dobrinami.

Zato predvideva uredba, da dobi vsak lastnik gozda razen države povrnjeno vso škodo, ki jo v rednem stanju utrpri z utesnitvami po tej uredbi. Škoda se povrne načelno po sporazumu; ako se ta ne doseže, določi povračilo škode občeno upravno oblastvo prve stopnje, to je okrajno načelstvo ali mestno poglavarstvo. Ako stranka s to odločitvijo ni zadovoljna, se sme glede velikosti škode v dveh mesecih pritožiti na pristojno redno sodišče.

Na temelju te uredbe bo izdan pravilnik, ki bo uredil ves postopek za izvajanje te uredbe in poenostavil postopek o prijavljanju in dovoljevanju sečenj, o odškodnini in o pristojnosti organov, ki izvršujejo te predpise.

je zdobil voz in ubil oba konja, medtem ko se Keržanu razen prestanega strahu ni zgodilo nič hujšega.

o V Ivanjkovcih je preminula ga. Katinika Petovarjeva, soproga bivšega narodnega poslanca g. Lovra Petovarja. Vzorna in zavedna slovenska žena je uživala ugled in spoštovanje ne samo v Slovenskih goricah, temveč je bila znana tudi daleč preko mej svoje ožje domovine. K večnemu počitku jo bodo položili na svetinjskem pokopališču v nedeljo ob 14.30.

o O velikem požaru v Gorški vasi poročajo iz Skocijana pri Mokronogu. Zločina roka je zanelila ogenj v kozolcu pos. Jožefa Ruparja, odkoder se je razširil na gospodarsko poslopje, hleve in gospodarsko poslopje soseda Cveta. Zgorel je ves letošnji pridelek pšenice in ovsar, z muko so rešili stare zaloge žita, nekaj živine in gospodarskega orodja. V nevarnosti je bila cela vas. Rupar trpi 200.000 din škode, zavarovan pa je le za 30.000,

stvo doprinarjati težke žrtve. Od lanskega septembra pa do danes se je obrat močno skrčil. Tovarna postopoma odpustila delavstvo. Že petkrat so se vršile odpovedi: v lanskem septembru, letos pa v januarju, februarju, juniju in juliju. Radi tolikega odpusta delavstva trpijo tudi mnogi trgovci, ki so izgubili dobre odjemalce. Zato je nujno potrebno, da na merodajnih mestih ukrenejo vse, da bi mogla tovarna še nadalje obratovati.

retično in praktično strokovno izobrazbo v pletarstvu in vrbogojstvu in jih usposobiti za pletarske pomočnike. Slednjim pomaga po dovršeni triletni učni dobi do zaslužka, ako ne bi mogli izvrševati pletarstva na svojih domovih. Vse šolske potrebščine prejmejo učenci na zavodu brezplačno. Pridnim podpore potrebnim učencem, se bodo po možnosti preskrbele podpore za vzdrževanje. Vsa podrobnejša pojasnila daje upraviteljstvo šole.

Ojstrica nad Dravogradom

LEPOTE, KI JIH SKRIVA DRAVSKA DOLINA

Ojstrica leži severno od Dravograda 981 m visoko v okrilju zelenega Košenjaka. Tipična hribovska cerkva z deščicami krita in taborskim obzidjem, ki jo dosežeš z eno in pol urno hojo iz Dravograda. Kdo bi ne bil vesel, ko te sprejme obla trata, kjer je zasajena lipa, ki bdi nad mogočno Morijevo kmetijo. Ljubeznivo si sprejet, saj je gostilna in letovišče in še prikladne klopce pod lipo, odkoder objameš s pogledom preko kraljestva Požihovih požiravnikov, Uršlje, Pece daleč tja Kamniške planine, Julijske Alpe vse do obrisov koroškega Obirja.

Cerkev Sv. Janeza na Ojstrici je bila prvotno gotska z malim šestereooglatim prezbitერიem, ladjo, ki je imela raven lesen strop s stolpom in lopo, kjer so shranjevali mrličje. Bila pa je večkrat prezidana tako da je od stare arhitekture ostala samo še ladja. Leta 1784 so za severni del dravogradske župnije ustanovili kuracijo na Ojstrici. Na južni steni cerkve so vidni fragmenti pobeljene freske, ki predstavlja sv. Krištosa v celi višini stene do strehe.

Zanimivo odkritje je votlina v zidu tik ob Morjevi grobnici. Ta 70 cm široka odprtina vodi v obokan prostor, ki je napolnjen s človeškimi kostmi. Verjetno, da

je to bila kostnica, ki so jo pa v jožefinski dobi opustili. Sodeč po množini kosti v tem štirimetrskem prostoru, mora biti ta grobnica zelo stara. Ta uganka čaka še strokovne raziskave.

V notranjščini cerkve je lepo delo kip sv. Janeza Krstnika, ki je v glavnem oltarju nekako iz začetka XVI. stoletja. — Kulturno historično vrednost ima tudi lesena reliefna skupina sv. Miklavža v škofovski obleki s klečečima deklicama ob straneh iz konca XV. stoletja, ki se nahaja pod stolpom v zapadnem delu ladje. Ladjo krasi lep brušen, steklen lesteneč, delo benečanskih delavnic.

Cerkev obkrožuje debel kamenit zid, v katerem je stisnjeno pokopališče. Kako prijeten je zadnji dom Ojstričanov. Nič strašnega ni v teh lesenih križih, nič groze v teh, s travo obraslih gomilah. Tako mirna, v svoji skromnosti veličastna je slika teh štiri, pet lesenih streh z belimi zidovjem, ki se tišče ob cerkvi. — To je Ojstrica. Vse druge kmetije pa so razkropljene v hribu in grabah od Goričkega do Kozjega vrha.

Zeleni travniki in rumene njive, ki se končujejo v smrekah temnih gozdov pa izpopolnjujejo idiličnost te koroško-kobanske vasi. — go.

Maribor

Pred ustanovitvijo šofersko-kovinarske organizacije

V Mariboru se snuje centralna narodna šofersko kovinarska organizacija za vso državo

Uredništvo je prejelo od pripravljalnega odbora kratko obvestilo o ustanovnem občnem zboru šofersko-kovinarske organizacije, v katerem pa je zapopadeno vztrajno delo zavednih narodnih šoferjev v Mariboru že od leta 1937. dalje. Kljub najrazličnejšim težkočam in predsodkom je zmagala volja, kajti odločujoče oblasti so pravila potrdila in odobrila ustanovni občni zbor, ki bo v soboto, 10. t. m. ob 20. v mali dvorani Narodnega doma.

Že leta 1937. se je ustanovil pri Narodni strokovni zvezi v Mariboru odsek šoferjev, ki ga je vso to dolgo dobo vodil neomajni narodni delavec g. Josip Pečečnik, šofer gradbene uprave Mestnih podjetij. Sestavljal je pravila, skliceval sestanke v Mariboru in v dru-

gih mestih bodril in spodbujal šoferje k složnemu nastopu za dosego svojih pravic, vendar pa ni našel pri oblastvih pravega razumevanja. Vedno znova so mu vračala pravila. Toda vztrajal je in te dni je dobil od banske uprave potrjena pravila. V kratkem pa bo ustanovljena centralna šofersko-kovinarska organizacija s sedežem v Mariboru, podružnice pa bo imela v vsej državi. Predpogoj za sprejem članstva je neomadeževana preteklost v pogledu narodnega udejstvovanja.

Društvo ima namen združiti v svojih vrstah vse šoferje, mehanike, kovinarje in tehnično osebje mehanikarsko-kovinarske stroke, jih vzgajati v jugoslovanskem in slovanskem duhu, skrbeti za izboljša-

nje gospodarskega in socialnega položaja svojih članov in jih povsod zastopati ter ščititi.

Ko bo prvotni namen dosežen, bo društvo v svrhu gospodarskega in socialnega izpopolnjevanja ustanovilo lastno zadružno za naslednjim ciljem: zaloga in prodaja pogonskega materiala, postavitve lastne bencinske črpalke, ustanovitev lastne centralne delavnice, nakup nepremičnin, postavitve šoferskega doma in izplačevanje pogrebni.

To so torej cilji novega društva, ki bo v soboto ustanovljeno. V pripravljalnem odboru sta poleg predsednika g. Josipa Pečečnika še gg. Ivan Jezernik in Edo Petelin.

Sokolski igralci v Radvanju

Dve nedelji zaporedoma so mladi sokolski igralci v Radvanju privabili številne ljubitelje diletantске umetnosti v radvanjsko šolo, kjer so vprizorili znano, zabavno K. Librovo spevoigro »Svoje glavček«. Šolska soba — kjer je nameščen ličen, zložljiv oder, je bila obkrajnato nabito polna. Mladi diletantje, med katerimi je bilo tudi nekaj novincev, so pokazali spretnost, ki se pač redko najde. Mladi režiser Milko Jež je igro postavil prav spretno na oder in je imel zelo

spretno roko pri izbiri oseb. Od posameznih vlog omenimo Kona (Jež Matjaž), hilapca Jožeta (Vlado Firm), trmasto Polnico (Marica Kranjčeva), hribovskega gostilničarja Potokarja (Drago Špendl), zaljubljenega vodnika Tonea (Milko Jež), ki so se prav skladno in vneto spopolnjevali in ustvarili dobro oblikovano celoto. Pevske točke je nastudiral in spremljal učitelj g. Delkot. V—ar

Radićeva komemoracija pri „Napredku“

Sinoči se je vršila v klubskih prostorih Hrvatskega kulturnega društva »Napredak« komemoracija ob priliki 12. obletnice Radićeve smrti. Dvorana v restavraciji »Novi svet« je bila lepo okrašena in je že na zunaj pričala o pieteti do velikega hrvatskega politika in narodnega učitelja. Sestanek je otvoril veliki meštar lekarnar Petar Albanež

s spominskim govorom. Za njim je govoril g. Fran Novak, ki je nanizal nekaj spominov na Radića, s katerim sta se osebno poznala. Vsa prireditve, ki so ji prisostvovali člani mariborske hrvatske kolonije v velikem številu, je bila intimna počastitev spomina velikega Hrvata.

Obrtno gibanje

Julija so bile v Mariboru izdane te obrtne pravice: Tvrđka »Balkane«, špedicija, agentura in komisija, d. z. o. z., trg. z manufakturo na drobno, Aleksandrova c. 35; Copic Avgust, izdelovanje kemičnih izdelkov, v kolikor ni omejitve po veljavnih predpisih, Pipuševa ul. 12; Kuntner Jakob, trg. z domačim in južnim sadjem ter deželni pridelki in izvoz, Kopitarjeva ul. 12; Egger Henrik, trg. z usnjenimi izdelki ter galanterijo na drobno, Gosposka ul. 13; Tičar Slavko, obrt prevažanja blaga z motor. vozili v mejah mestne občine mariborske, Jezdarska ul. 13; Strašek Avgust, pečar, Nekrepova ul. 10; Šapec Josip, pleskar in sobni slikar, Jerovškova ul. 34; Tomičšin Franjo, trg. s preprogami in raznim bosanskim blagom ročnega in tov. izdelka na drobno, Glavni trg 26; Klimeswenger Maks, trg. z avtomobili, motocikli, dvokolesi in njih sestavnimi deli ter vsem avtomaterialom na drobno, Frančiškanska ul. 13; Mikl Marija, branjarija v smislu § 19-3 ob. z., Ulica kneza Kocija 7; Glas Anton, podr. pekovskega obrta, Slovenska ul. 20; Nabavljalna zadruga dr. žel., r. z. z. o. z. v Ljubljani, prodajalna v Mariboru, gostilna, Cafova ulica 5.

Črtane so bile istočasno naslednje obrti: Kos Ivan, mesar, Tomičševa ulica 35; Matz Marija, buffet, Aleksandrova c. 17; Tičar Slavko, prevažanje tovorov, Jezdarska ul. 19; Gradišnik Viktorija, gostilna, Meljska c. 9; Ploj Marija, trg. z meš. blagom, Meljska c. 9; Kavur Tomaž, strugar, Ulica kneza Kocija 34.

m Nočna lekarniška služba od 3. do vključno 9. t. m.: mestna lekarna pri Orlu, Glavni trg 12, tel. 25-85; lekarna pri sv. Roku, vogal Aleksandrove in Meljske ceste, tel. 25-32.

m Razsvetlite in škropite Kamniško ulico! Stanovalci v Kamniški ulici se pritožujejo nad egiptovski temo in prahom. Peči so ponoči v tej ulici zaradi teme v stalni nevarnosti. Zato naprošajo stanovalci odgovorne čimtelje, da razsvetlijo to ulico in odredijo stalno škropljenje.

m Poročili so se v Mariboru: mizar Viktor Gutsmandl in Marjana Leonhard; železniški ključavničar Ludvik Tajzl in Marija Rudl; krojaški mojster Anton Pristavec in Ivana Potokar; krojač Mihael Petek in Marjeta Meško; delavec Ivan Sabeder in Marija Klun; Janez Podravnin in Rozalija Rižnik; pletarski pomočnik Rudolf Ferš in Julijana Lečnik; tkalski pomočnik Karl Maček in Kristina Strehar; inž. arh. Ljubomir Humek in profesorica Draga Nemeč.

m Iz meščanske šole. Napredoval je meščanskošolski učitelj Franjo Kotnik v Mariboru.

m Premeščen je uradniški pripravnik Oskar Bertonec iz kurilnice v Mariboru k železniški delavnici v Kraljevu.

m Napredovala sta za višja žel. kontrolorja Jožef Božič in Albert Brumen v Mariboru.

m Služba božja za planince in izletnike bo v nedeljo, 11. t. m. na sledečih postojankah: pri Mariborski koči ob 9. pri Sv. Avelu ob 10., na Smolniku ob 9., Pungartu (koča pod Kopo) ob 11., na Uršlji gori ob 9., v mariborski frančiškanski cerkvi pred odhodom vlakov ob 4.15. — Aljažev klub.

m Napredovali so meščanskošolski učitelji in učiteljice Kunc Zlata, Rakek, Turk Josip, Trbovlje, Grubelnik Franc, St. Vid nad Ljubljano, Costa Anton, Tržič, Zigon Ljudmila, Škofja Loka, Kobilica Marija, Ljubljana, Tratnik Jože, Celje.

Preureditev motorjev, akcija za uporabo domačega goriva

1. septembra poteče rok za preureditev motorjev na uporabo domačega goriva glasom tretje naredbe o omejitvi prodaje tekočega goriva čl. 41. V razmeroma kratkem roku bi se na ta način prevalele posledice za vse, kar se je tekom 20 let na tem polju grešilo in zamudilo, na razmeroma mali krog nedolžnih.

Brez ozira na znatne investicijske stroške, katere marsikateri podjetnik zaradi gospodarske krize težko prenese, ostane na podlagi dosedanjih preizkušenj nafta in bencin — idealno pogonsko sredstvo. V časopisju se je vprašanje pridobivanja te »krvi naših motorjev« v tuzemstvu obširno obravnavalo, do praktične rešitve iz znanih razlogov, o katerih se bo še govorilo, pa še ni prišlo.

V teku je akcija, s katero bi najpriza-

deti interesenti, ki sodelujejo na praktični rešitvi tega vprašanja, postali enakopravni in deležni ugodnosti tistih, ki uporabljajo, prodajajo ali proizvajajo domača pogonska sredstva. Predvsem se dela na podaljšanje prekratko odmerjenega roka za preureditev, ki je določen za 1. 9. t. l.

Javnost bo o poteku akcije, ki sloni na pridobivanju bencina in drugih pogonskih

Smrt dr. Josipa Kronvogla

Popolnoma nepričakovano je nagla smrt pobrala pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah 83-letnega sodnega dvornega svetnika v pokoju g. dr. Josipa Kronvogla. Pokojni je bil po svoji dobroti znan daleč preko mariborskih meja, zlasti pa ga imajo v dobrem spominu reveži in nezakonski otroci, katerih oče je bil. Ves čas svojega plodovitega življenja je bil član raznih dobroteljskih društev. Njegova smrt je pustila na polju socialne delavnosti globoko vrzel.

Studenške občinske zadeve

Sinoči je bila redna mesečna seja občinskega odbora v Studencih. Sejo je vodil župan g. Kaloh, ki je poročal, da je g. Omulec sedaj nadzornik za občinske delavce in tržnico. Popravili so Frankopanovo ulico, okrajni cestni odbor pa gradi na Aleksandrovi cesti ob tržnici požiralnik za vodo. Prečital je dopise in prošnje; kapucini prosijo, da bi se jim odstopil prostor za skupno grobnico na pokopališču po znižani ceni. Prošnja se preloži do prihodnje seje. Prošnji za enkratno podporo šolobvezne dece ubogega delavca se ugotovi. Dovolji se gostilniška obrt gospej Fridauerjevi na Radvanjski cesti, ker je to edina gostilna, ki bo imela tujske sobe. G. Kac je poročal za cestni odsek, da je podaljšek Erjavčeve ulice do Pohorske ceste občinska last, s katero ne more nihče razpolagati. Sklenilo se je tudi, da se mora do prihodnje seje izdelati pravilnik glede plačila toka za stranke, ki uporabljajo občinski studenec. Po raznih internih zadevah je predsednik sejo zaključil.

* „Nostradamusova prerokovanja“ napovedujejo izid sedanje vojne. Dobite jih v knjigarnah in trafikah.

* Kopalke — nogavice, pletenine, perilo, Oset - Koroška 26.

Majhna prošnja iz Središča

Banovinski cesti, ki vodita od Središča dalje proti Ljutomeru in Gornji Radgoni na eni ter v Strigovo na drugi strani sta v zelo čudnem stanju. Tukaj namreč ne drvi toliko avtomobilov ko po običajno razofanih državnih cestah. Cestarji celo travo oplejajo na njih in to daleč izven trga na polju. Središčanom pa bi seveda mnogo bolj prišlo, ko bi v trgu samem malo očistili občestne jarke in sicer povsod, ne samo na nekaterih krajih. Vsled velike trave in obilega deževja zastaja po njih umazana smrdljiva voda, da zaradi neprijetnega vonja zjutraj niti oken ne smemo dreti. Na tem estu se torej obračamo do banovinskih cestarjev z majhno prošnjo, da sčasoma »oplejejo« tudi trške jarke.

ODDAJTE

mala oglase za sobotno številko »Večernika« že v petek do 18. ure.

Kino

* Grajski kino. Do vključno nedelje prekrasni francoski vefilm »Zašla sem...« Jean Gabin.

* Union kino. Danes zadnji kriminalni film »Brez milosti«. Od sobote senzacionalni covbojski film »Krvava arena«.

* Esplanade kino. Od danes »Skrivnost gospe Beate« sijajen ljubezenski in pustolovski vefilm z Lil Dagover. — Sledi »13 stolov« z H. Rühmannom.

Ali si že prijavil vsaj enega novega naročnika . . .

Zanimivosti

Tragedija večkratnega brodolomca „kapitana smrti“

Poveljeval je 27 parnikom raznih držav, ki so pa vsi zapovrstjo izginili v morju

Na svojem posestvu v USA je umrl popolnoma pozabljen ameriški pomorski kapitan Arcibald Linders, ki je več let v svoji pomorski karieri užival kaj žalostno popularnost. Umrl je v starosti 40 let in vendar je v kratki dobi pomorske službe doživel 27 brodolomov. Vseh 27 parnikov, katerim je poveljeval, je utonilo.

Po kapitanskem izpitu je dobil Linders poveljstvo ladje »Continental«. Pet dni za tem je zapustil New York. Na morje je legla megla, mladi kapitan je spretno

vodil ladjo, vendar ni imel sreče. Brod je zadel na skalo in se potopil. To je bil začetek neverjetno krute usode. Zapovrstjo je izginilo v morju še 13 parnikov, ki jih je vodil Linders. Mornarji vseh ameriških luk so izjavili, da nočejo več pod njegovim poveljstvom na morje. — Linders je zaprosil za zaposlitev na parnikih v drugih državah, a tudi tam ni imel sreče. Zadnjič je na španskem parniku »Valenciji« zaplul na morje. Ladja je trčila ob neki angleški parnik in ga težko poškodovala. Mož ni niti slutil, da je bi-

la na angleškem parniku tudi njegova žena s sinčkom. Žena in dete sta našla smrt v valovih...

Ko je kapitan zvedel za usodo svoje družine, se je zaklel, da ne bo nikoli več zaplul na morje. Umaknil se je v samoto na deželo, kjer je zapuščen umrl v najlepših letih življenja. Vse do smrti ga je grizla vest, ki mu ni dala miru. Vest, katere sam ni bil kriv, neverjetna smola krute usode mu je presekal vse dobre namene in moral se je kljub sposobnostim odreči valovom.

PAUL BONCOUR
bivši francoski ministrski predsednik in

tiskovni ataše vlade v Vichyju je, kakor smo včeraj poročali, imenovan za poslaniškega svetnika Francije v Šanghaju.

V Indokini je položaj vedno bolj napet. Francoske oblasti so poklicale pod orožje nove letnike obveznikov, da preprečijo nakane Japoncev, ki hočejo vdreti v deželo. Maršal Čang kaj še je pa zaprl kitajsko mejo

proti Indokini in sklenil, da v primeru japonskega vkorakanja v Indokino intervenira s svojo vojsko v korist Francozov.

Dobri znancl

Bernard Shaw je bil v družbi oseb, ki so vneto poslušale mladega pesnika. Ta je umel med svoje verzice spletno vpletati izraze drugih mislecev tako, kakor da bi bili njegovi. Shaw je pri vsakem takšnem primeru vstal, se globoko priklonil in nato spet trdo sedel.

Končno ga je pesnik, ki je recitiral, nevoljen vprašal:

- Zakaj delate to, prosim vas?
- Naj vas to ne moti, je dejal Shaw. Od nekdanj je namreč moj običaj, da pozdravljam svoje dobre znanke...

MAHATMA GANDHI

vodja Indov, se oglašava vedno odločneje z zahtevami po samostojni Indiji.

Strašna smrt modernega Ikarusa

Clovek — ptič je iz zračnih višav strmoglavil v prepad

Grški listi se bavijo z usodo Armenca Kakarijama; ki je šele z žalostno smrtjo pred dnevi opozoril javnost na svoj izum. Mož je dalje časa bival v mestu Drami. Ves prosti čas je prebil v delavnici, kjer je konstruiral aparat, ki bi naj pomagal človeku s pomočjo dveh kril leteti po zraku. Krila naj bi poganjala človek z lastno silo, z rokami in nogami. Vzletel naj bi z vsakega mesta.

Zaman si je Kakarijama prizadeval, zainteresirati nekatere premožne odličnike za svoj izum. Tedaj se je odločil, da pokaže sam svetu, kaj zna. Povabil je nekaj prijateljev in se podal z njimi v okolično mesto. Obstal je nad visokim skalovjem, ki se je ob tri metre širokem prepadu strmo spuščalo v globino. Onstran brezdna je bila ravna ploskev. Sam si je pripel na roke in noge krila, ljudje

so strme gledali, kako je napravil s krili nekaj kretenj in nato skočil v globino. Navzočim je zastala sapa, ko so videli človeškega ptiča z veliki krili v zraku. Vse je šlo po sreči, dokler se ni prelomila prečnica krila in nesrečnež je strmoglavil z glavo navzdol skoro 200 m globoko, kjer je obležal z razbitimi udi.

Po vsej Grčiji je zbudila tragična smrt mladeniča veliko sočutje. Takoj so se oglasili mnogi interesi ter si ogledali njegove iznajdbe. Vsi so potrdili, da je Armenčeva iznajdba izredno dovršena. Nad deset minut je ostal v zraku in če bi revež imel več denarja za boljši material, bi gotovo ne podlegel tako žalostno. Zdaj bodo njegovo iznajdbo izpopolnili in patentirali za preizkuse v svobodnem kakor jadralskem letalstvu.

Svojevrstni štrajk energične matere

Gospa Gladys Lowe sedi v Highlandville v državi Montani, USA že tri tedne pred vrati rektorata šole, v kateri trga hlače njen 11letni sinček. Doseči hoče pravico za praske, ki jih je dobil njen sin ob priliki nekega pretepa. Kolegi so mu namreč razbili nos. Učitelji so po napovedi prič soglasno potrdili, da je mladi

Lowe prvi napadel, zato so nasprotnikom odpustili kazni. Mati zahteva v svoji ljubezni do sina eksemplarično kazen za krivce in se nadeja, da bo to tudi dosegla s tem, da se ne bo ganila izpred vrat ravnateljeve sobe prej, dokler ne bo potolčeni nos njenega miljenca maščevan.

S krtačnimi odtisi izmozgavali žrtve

Budimpeštanska policija je prišla po naključju na sled sleparjem in grdim izterjevalcem ljudi. Aretirala je sotrudnika nekega dnevnika streljastega križa, 28letnega Rudolfa Bilinkjevića, bivšega 36letnega šefurednika ustavljenega gospodarskega tednika Belo Fekete in 45letnega brezposelnega privatnega uradnika Belo Barnabasa.

žena Bilinkjevića ter obtožila moža, da jo je kruto pretepel, ker mu ni mogla dati zahtevanega denarja. Opozorila je policijo na konzorcij izterjevalcev, ki so na najboljši predrzen način izmozgavali žrtve.

Kakor poročajo listi, so vsi trije zločinci več tednov s pomočjo krtačnih odtisov lažno postaljenih notic ali inseratov iz dnevnika izterjavali od žrtev denar,

Pred dnevi se je zglasila na policiji

češ, da bodo v nasprotnem primeru objavili stvari, ki jim bodo neljube. Na stanovanju obtožencev je našla policija tudi tri metre dolg pornografski film, v katerem so s spretno fotomontažo vstavili slike znanih budimpeštanskih osebnosti, posebno dam in gospodov iz odličnih krogov v najdelikatnejših pozah. Tako so pestili svoje žrtve, dokler ni aretacija odkrila skandale, ki bodo zavzeli še velik obseg.

O Madžarih v Erdelju (Transilvaniji) piše »Pester Lloyd« in pravi, da jih je tam 1,677.000. Romuni jih naštevajo 1,255.000. Tem je treba prišteti še one Madžare, pravi list, ki so jih Romuni v 20. letih izgnali iz dežele.

Pontonske mostove preko Pruta delajo sovjetske čete. Tako poročajo iz Bukarešte.

Pobesnel bik je zabodel do smrti v neki bukovinski vasi 17 oseb, več težko ranjenih kmetov so pa prepeljali v balnišnico.

- Slišiš, umaknil se bom iz trgovskih poslov!
- To si že večkrat dejal.
- Da, toda zdaj mi je nasvetoval to sam sodnik...

Sergiusz Plasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

69. Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

— Prav, — sem mu dejal.
— S trgovci in z Jezivcem bo Živic... povej mu... on...
— Nič ti ne bo, — pravim. — Vse boš sam lahko uredil.
— Ne, z menoj je konec... Stori kot ti velim!
Umolknil je.
— Morda ti morem kako pomagati? — ga spet vprašam.
— Ne moreš... opusti to delo... in odidi!
Spet umolkne. Pod glavo mu tiščim kupe volne. In spet spregovori prav tiho:
— Vlado!
— Tu sem, pri tebi...
— Daj mi samokres.
Krčevito zavija prste na desni roki. V dlan mu potisnem ročaj samokresa. Stiska ga. Ne vem, kaj bi rad.
Izza oblakov je posijal mesec.
Sedaj jasno vidim Sašo v obraz; bled je in trpeč. Čez čelo pa se vleče globoka brazda. V oči mi tiščijo solze.
Znenada pa se mu razpotegne čez obraz čudovit smehljaj. Obrnem se k Živicu:
— Ustavi konja! Umira!
— Kaj praviš? Da bi te kuga!

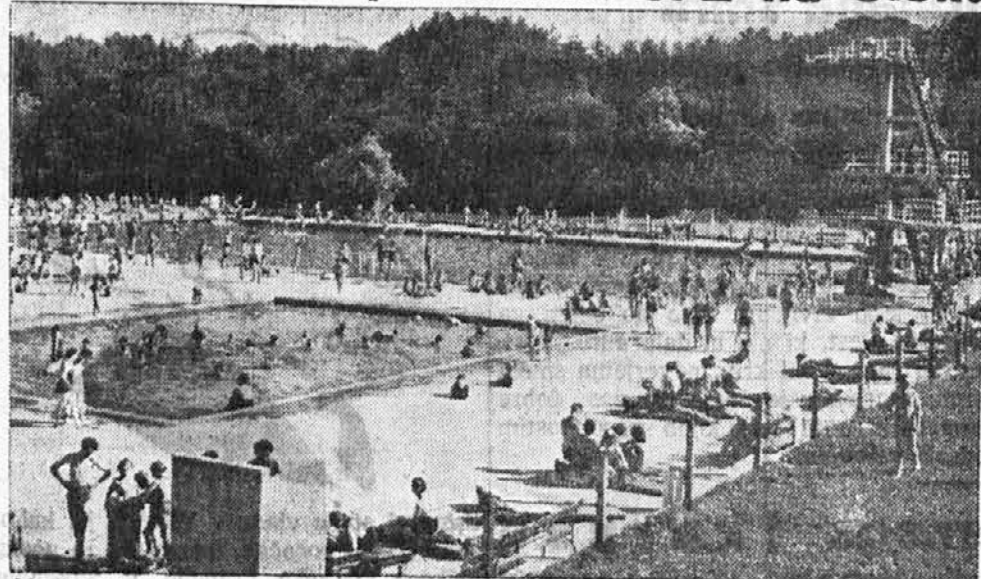
Oba se sklanjava nad Sašo. On pa še peče:
— Streljaj na levo... Še... Še... Molčiva.
— Fantje, naprej! Bijte, udarjajte! — je čudovito vzkliknil Saša in omahnil na poslano volno. To so bile njegove zadnje besede.
Tako je končal Saša Vebelin, kralj meje. Umrl je na sovjetski meji, v prvi polovici listopada, v zlatem obdobju, v mesečni noči, ob dveh po polnoči. Priči njegove smrti sva bila Živic in jaz. Vse naokrog je vladala svečana tišina. Zapustil je sestro Felo in naju, ki sva mu bila vdana z vso dušo. Po sebi pa je zapustil v vseh fantih na meji najboljši vtis in najlepši spomin.
V kamenitem molku klečiva ob svojem tovarišu. Na roke mi kapajo Živiceve solze, da mi je še težje. Ne, Živica še nisem videl jokati. Sklanjam se nad mrtvim telesom svojega tovariša. Nenadoma pa se Živic požene krivšku in vzklikne:
— A... kaj pa midva... stojiva? A? Pograbi za vajeti in jih pritegne, da konj skoraj sede na zadnji nogi.
Drvimo naprej. Voz težko ropoče čez dobrovo in pot. Konj pa drvi čedalje huje.

— Na, beži, beži...
Živic kriči, poganja, in spet kriči kot blazen.
— Za vruga, mar si blaznel?
— E... he... e... hehe, — kriči Živic.
Konj drvi še huje. Živic oglušuječe piska na prste. Skrušen sedim na volni. Kam sem dal orožje, ne vem. Ničesar ne morem razumeti... Nad nami pluje mesec. Oči pa mi nenehoma zalivajo solze.
E... he... hehe, — vpije Živic kot obseden, da se razlega čez vso mejo.
— Zakaj neki tako divje vpije? — si mislim in se grizem v ustnice.
Kaj se je zgodilo to noč? Kaj hujšega bi se ne moglo! Nič... To je bilo najhujše.
Z boka so zagrmel karabinke. Zelenci oddajajo častno salvo preminulemu tihotapcu. Voz je odskakoval kot divji. Konj je dirjal ko vihar, Mesec je plesal po nebu, noč pa so klali divji kriki:
— E... he... he... hehe!
Ne, kaj hujšega se ni moglo zgoditi na meji.
Proti jutru je jel naletavati sneg — ki je obležal. Zapadla je bela stezica. Črne steze ne potrebujemo, kajti Saše Vebolina ni več...
In vprav radi tega je leta 1923 tako zgodaj nastopila zima.

vem, zakaj sem šel prav za prav najprej k njemu. Fant je sedel ob postelji, na kateri je ležal Julek Potrhlik, ter čital iz knjige.
— Kje je Krisa? — sem ga vprašal.
— Ne vem... že dolgo ga nisem videl. Z divjaki hodi...
— In kje je Lovd?
— Šel je s krdelom, a se doslej še ni vrnil.
— Kaj ti je? — sem vprašal Julka, ko sem opazil, da je precej slab.
— Prehladil sem se... nič hušega menda...
Fanta je pograbil kašel, dolg in silovit napad. V Petrikovih očeh sem bral nemir.
— Poslušaj, — sem dejal Petriku, — ali bi mi spravil denarnico? Kot veš, hodim čez mejo... Če bi me slučajno zajeli, sem še ob ves denar... Ali vi sedaj ne hodite?
— Ne... denar pa ti lahko spravim.
Naglo sem potegnil iz notranjega žepa šop bankovcev. Odštel sem dvanajst sto dolarjev ter sem jih dal Petriku.
— Toda precej imaš...
— Precej... Toda tudi delal sem mnogo.
Ločim se s fantom in stopim do vrat. Tu se ustavim.
— Ali vesta, da Saše ni?
— Kako da ga ne bi bilo... v mestu morda?
— Ne... za vselej ga ni...
Po zraku naredim znamenje križa. Vidim, kako sta fanta debelo pogledala. (Dalje.)

Sport

Jutri pričetak prvenstva SPZ na otoku

Mariborski otok bo v soboto in nedeljo prizorišče zanimive plavalne konkurence. Ob 9. uri dopoldne bodo puščeni na start za prvenstvo Slovenije v plavanju prvi tekmovalci. Na sporedu so plavalne discipline, skoki in waterpolo. Dopoldanski spored obsega 3x50 m za dame, 400 m prosto za gospode, skoke, 100 m prosto za dame, 100 m prosto hrbtno za gospode, 100 hrbtno za dame, 5x50 m prosto za gospode in tekmo v waterpolu. Popoldne bodo finalna tekmovanja z istim sporedom.

V nedeljo dopoldne se bo tekmovanje nadaljevalo. Pričetek tekmovanja je tudi ta dan določen na 9. uro. Spored je sledeč: 50 m prosto za juniorje, 50 m prosto za juniorke,

100 m prosto za gospode, 100 m prsno za dame, skoki, 50 m prosto za dame, 3x100 m mešano za gospod in waterpolo tkma. Popoldne bo isti spored za finale. Popoldanske tekme se bodo oba dni pričele točno ob 15. Letošnje prvenstvo SPZ bosta priredila mariborska klub Mariborski plavalni klub ter SSK Maraton, ki edina v Mariboru gojita plavalni sport. Poleg lepega števila mariborskih tekmovalcev velja veliko zanimanje zlasti za nastop priznanih ligaških plavalcev ljubljanske Iirije. Prireditelja pričakujeta, da bo sportu naklonjena mariborska javnost podprla stremljenje obeh klubov ter mladine in s številnim obiskom dala mladim mariborskim plavalcem vzpodbudo k vztrajnemu nadaljnjemu delu na poti k novim uspehom, za

kater so v naši obdravski metropoli dani pač vsi pogoji, vsaj v letnem času.

REKORDNA UDELEŽBA

Za prvenstvo SPZ se je prijavilo vsega okrog 60 tekmovalcev, med njimi 8 skakalcev. Tekmovalci pripadajo razen domačima kluboma prireditelja še ljubljanski Iiriji in Planini, Muri iz Murske Sote ter Škarnika iz Kamnika. Favoriti so brz dvoma Iirijanč, vendar pa imajo tudi drugi klubi plavalce, ki se bodo z njimi uspešno borili za časten plasma.

95 prijav za dirke na Pohorju

Število prijav za nedeljsko nacionalno gorsko dirko po novi pohorski cesti iz reke do Sv. Aneha, na progi, ki meri 15 kilometrov, je še precej naraslo, tako da bomo lahko to prireditelju steli med največje v zadnjem času. Prireditelji dirke imajo sedaj 95 prijav motociklistov in avtomobilistov. Pa tudi kvalitativno se obeta sportnikom velik užitek, saj bodo na startu naši najbolj priznani „asi“ motorizirane ga sporta, kakor Starič, Janko Siška, dr. Hribar, Dušan Breznik, Uroič, Babič, Matz, Tihosavljevič, Vujič, ki bodo dirkali na dirkalnih motorjih, medtem ko je kategorija turnih strojev zastopana predvsem s podpor. Glebovom, Miklavčičem, Likarjem, Schildhoblom, Matkom, Vukovičem, Šotarko in inž. Lotzom, na prijavnih listah pa še je vrsta več ali manj znanih sportnikov.

Nekateri med prijavljenimi so že dospeli v Maribor ter pridno trenirajo na Pohorju, med njimi tudi naš gorski prvak Janko Siška ter Zagrebčan dr. Hribar.

Za nedeljsko dirko, ki bo prva v samostojni prireditvi Mariborčanov, so razpisane dragocene nagrade in darila. Vsak udeleženec bo prejel krasno izdelano di-

plomo, prvi trije v vsaki kategoriji pa pokale. Razen tega je razpisan prehodni pokal predsednika občine dr. Juvana, pokrovitelja prireditve, ki ga bo prejel klub zmagovalca, pokal za najboljši čas dneva sportnih in turnih strojev, trije pokali za najboljšega Zagrebčana, Beograjčana in Ljubljana, krasna nagrada ravn. Krejčija za najboljšega vozača Avtokluba Maribor ter več spominskih pokalov.

s Celjska atletska podzveza bo priredila atletske tekmovanje na Glaziji v četrtek, 15. avgusta, ob 8. zjutraj.

s SK Železničar bodo nastopili na mednarodnem teniškem turnirju na Bledu trije igralci, včeraj so odpotovali Skrobar, Vampl in Slana.

Drobne novice

n Napad na frančiškane. V Skradinu pri Šibeniku so pijanci napadli tri frančiškane in jih telesno poškodovali.

n Med zastopniki delavstva in ravnateljstvom drž. rudnikov v Sarajevu je bil dosežen sporazum, da dobe delavci 18,5% povišanje plač ter dodatek 25 din za vsakega otroka.

n Vas Vitojevca v okraju Ruma bodo premestili na bolj zdrav kraj, ker je v dosedanji legi izpostavljena stalnim poplavam in s temi zvezanim epidemijam. Finančni minister je odobril za izvedbo započetih del 1,5 milijona dinarjev.

n Letošnji beograjski velesojem bo od 6. do 16. septembra. Udeležbo so prijavile Nemčija, Italija, Bolgarija, Turčija, Madžarska, Grčija, Protektorat in Slovaška, objavljena pa je tudi Sovjetska Rusija.

o Iz davčne službe. Prestavljen je iz Krškega za davkarja 8. skupine na davčno upravo v Dravograd Franc Kavčič, za pristava 8. skup. v Ljubljani pa je postavljen Oskar Hrastnik.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par, najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—, Družbe, projekcijske, dopisovalne in ženitovalske oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga je vnositi v pisnu skupaj z naročilom ali na po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409.—. Za vse pismene odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znak za 3 din.

KAM, KJE?

Novovkletena kvalitetna, tuokoliška, pekrska in ljutomerska vina
IZBORNO NARAVNO OKREPČILO
dobite v Ulici kneza Koclja 5
— čez ulico znaten popust! 6225-2

V soboto
VRTNI KONCERT
v gostilni »Pri Loveu«, Frankopanova 39. Ocvrte, pečene, marinirane ribe in domača vina na razpolago. 6277-1

SLUŽBO DOBI

KUHARICA
samostojna, dobi takoj mesto. Ponudbe pod »Kuharica« se naj pošljejo na ogl. odd. »Večernika«. 6218-2

HLAPEC

h konju in obenem kurjač z letnimi spričevali ter znanjem dveh jezikov se sprejme takoj, Hotel »Orel«. 6285-2

PLETILJO

za nogavice na gladkem stroju sprejmemo. Pletilje z lastnim strojem 8 ali 10 lahko dobijo delo na dom. Sprejemamo tudi šivilje za trikotarje in belo perilo. »Jugoketa«, Meljska c. 56. 6278-2

FOTOGRAFSKO UČENKO
sprejme Droggerija Kanc 6284-2

FRIZERKO

mlačjo, dobro, s finim nastopom, sprejmem v stalno službo. Drlijevič, Valvazorjeva 30 6302-2

SPREJMEM SLUŽKINJO
ki opravlja vsa gospodinjstva dela. Naslov v ogl. odd. lista. 6305-2

VAJENCI-(KE)

VAJENEC
se sprejme v manufakturno trgovino. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod šifro »Manufaktura«. 6219-4

VAJENKA
za izdelovanje štampiljk sprejme »Sofra«, Maribor. 6304-4

SLUŽBO IŠČE

ABSOLVENTKA
Legatovega trgovskega tečaja in z malo maturo išče primerne zaposlitve v pisarni. Ponudbe na ogl. odd. lista pod »Marljiva«. 6265-3

Lepo foto-kopije in povečave izdeluje
DROGERIJA **KANC**

STANOVANJE IŠČE

VDOVA
po šolskem upravitelju išče enosobno stanovanje v mestu. Plača točno. Pismene ponudbe pod »Stanovanje«. 6276-6

SOBO ODDA

Odda se v bližini parka **SONČNA SOBA** s posebnim vhom boljšemu gospodu. Maistrova ulica 14, vrata 7. 6269-8

SOBO IŠČE

Iščem s 15. avgustom **OPREMLJENO SOBO** v centru mesta. Naslov pustiti v oglašnem oddelku »Večernika«. 6152-9

OBRTI - TRGOVINA

KERAMIKA
Hišni posestniki in najemniki, pregledite Vaše peči in štedilnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči. Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

SIRITE »VEČERNIK«!

Aka

želite oglaševati,
pokličite telefon:

25-67

Ne čakajte zadnjega dne

Oddajte velike in male oglase za sobotno številko **že danes**!

POSEST

VINOGRADNO POSESTVO
v ugodni legi in v dobrem stanju v bližini Maribora kupim. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 6240-11

DOBRO ZIDANA VILA
odlično ohranjena, se prodaja. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 6273-11

STROJI

PISALNI STROJ
rabljen kupim. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 6032-14

POHIŠTVO-OPREMA

VELIK ŠTEDILNIK
primeren za gostinsko obrt, je ceneno na prodaj. Kopalniška ulica 11. 6295-17

VOZILA

B. M. W. MOTORNO KOLO
s prikolico, 750 ccm, v odličnem stanju, prodam. Vprašati pri poslovalnici »Večernika« v Celju. 6238-22

DAMSKO KOLO
se ugodno prodaja. Ogleda se Vetrinjska 5, pri klobučarju. 6271-22

V Mariboru ima največji uspeh »Večernikov« oglas

Brez posebnega obvestila.

Umrli je naš nepozabni, najdražji atek, gospod

dr. Josip Kronvogel

sodni dvorni svetnik v p.

Pogreb bo iz hiše žalosti v Črmlji na pokopališče pri Sv. Bolfenku v Slovincih v soboto, dne 10. avgusta 1940, ob 16. uri popoldne.

Maša zadušnica se bo darovala dne 12. avgusta 1940 ob 6. uri zjutraj v župni cerkvi sv. Bolfenka v Sl. g.

Prosimo tihega sožalja.

Č r m l a, dne 8. avgusta 1940.

Ada Kronvogel, soproga; Kamilo, Ilka, Ada, otroci; Miro Brečko, Jože Vidic, zeta; Ana Kronvogel, snaha; Marjanca in Majdica, vnukinji